

---

innblikk

En bibliotekfaglig rapportserie fra Universitetsbiblioteket i Trondheim

ISSN 1502-3990

Ansvarlig redaktør: Bibliotekdirektør Ingar Lomheim

NUMMER 5

Denne rapporten kan kopieres fritt og videreformidles til andre interesserte uten avgift. En forutsetning er at navn på utgiver og forfatter(e) angis - og angis korrekt. Det må ikke foretas endringer i rapporten. Det er ikke tillatt for rettighetshaverorganisasjoner å innkreve avgift ved kopiering fra dette verket.

ISBN 82-7113-092-7

UBiT, Universitetsbiblioteket i Trondheim, august 2002

Visjon for nytt læringscenter og bibliotek ved NTNU - Gløshaugen

Redaktør Hans Selberg

Dette dokumentet er tilgjengelig i følgende formater:

DOC - Dersom du ikke har Word kan du laste ned [Word viewer](#) gratis.

Notat

Til:	Bibliotekdirektør Ingar Lomheim
Fra:	Planleggingsgruppe for nytt Teknisk hovedbibliotek, Gløshaugen
Kopi til:	
Gjelder:	Innstilling
Saksbehandler:	Hans Selberg
Dato:	20.03.2002 Signatur: HS

- 1 Sammendrag**
- 2 Oppnevning/mandat**
- 3 Visjon**
- 4 Forutsetninger**
- 5 Arealbehov**
- 6 Plasseringsalternativ**
- 7 Vedlegg**

1 Sammendrag

Bakgrunn

Et nytt Teknisk hovedbibliotek på Gløshaugen er prioritert som nr.2 på NTNUs liste over ønskede byggetiltak, etter at resterende arbeide i forbindelse med Realfagprosjektet er ferdigstilt, og psykologibygget er på plass på Dragvoll. Romplanen som har ligget til grunn for bibliotekprosjektet daterer seg fra 1991. Bibliotekdirektøren nedsatte i januar 2002 en komité med deltagere fra fagmiljøet og UBiT for å angi et revidert arealkrav for bygget basert på en anbefalt virksomhetsprofil og antatt fremtidig brukerbehov.

Komitéens visjon for det nye biblioteket/læringscenteret baserer seg på ønsker og målsetninger i forbindelse med kvalitetsreformen og aktuelle nye undervisningsstrategier, herunder NTNUs satsing på

studentsenterte undervisningsmetoder (grupperarbeid - PBL), behovet for et kreativt tverrfaglig studiemiljø, og et brukertilpasset tilbud av papirbaserte og elektroniske informasjonsressurser.

I den fremtidige utviklingen av bibliotekstjenester ser man for seg en sterkere integrasjon av de faglige aktivitetene ute i fagmiljøene, studentenes læringsaktivitet, pedagogisk utviklings-aktivitet og bibliotekstjenester i utvidet forstand, stadig oftere benevnt læringssentra. Ved siden av den tradisjonelle litteraturtjenesten, som i økende omfang vil bli tilgjengelig på elektronisk form, vil slike læringssentra bestå av ulike typer studentarbeidsplasser (stille leseplasser, data-arbeidsplasser, studieceller, et større antall grupperom), en omfattende IKT-infrastruktur, multimediatilbud, andre spesialrom, utstillingsarealer, vrangleområder og kafeteriatilbud. Deler av bibliotekets basisfunksjoner vil det kunne være nødvendig å plassere desentralt, nær de ulike fagmiljøene. Det vil være behov for en hovednode i et slik *læringsenternet*, hvor det også er tilgang til noen mer avanserte tjenester og større arealressurser. Dette vil bli den naturlige funksjonen til et nytt Teknisk hovedbibliotek.

Arealbehov:

Bygget dimensjoneres med inntil 1.100 arbeidsplasser for brukere. Spesielt stor vekt legges på grupperom, studieceller og enkelte spesialrom.

Areal for bibliotekets tilsatte (interne funksjoner)	1.700 kvm
Publikumsareal (arbeidsplasser, samlinger)	5.300 kvm
	<hr/>
Sum nettoareal	7.000 kvm
Sum bruttoareal (brutto/netto faktor 1,3)	<u>ca. 9.000 kvm</u>

Dette er omtrent en dobling av dagens samlede bibliotekareal i Hovedbygningen og Sentralbygget. Hovedårsaken er den sterke økningen i antall arbeidsplasser og spesialrom.

Plassering

Biblioteket bør ha en sentral plassering i forhold til hovedtyngden av fagmiljø og studenter på Gløshaugen. Lokaliseringen av det nye Realfagbiblioteket har også betydning for hvor det er naturlig å legge det andre biblioteksenteret på Gløshaugen.

Akseptabel avstand til litteraturen varierer fra fag til fag. Fakultet for arkitektur og billedkunst har gitt klart uttrykk for et sterkt behov for å ha arkitekt-litteraturen i fagmiljøets umiddelbare nærhet. De ser nødvendigheten av å opprettholde et lokalt "fakultetsbibliotek" hvis avstanden til det nye biblioteket blir for stor. Matematikerne har gitt uttrykk for samme behov.

I Realfagbiblioteket har man det tilhørende fagmiljøet i bibliotekets nærområde. Erfaringene deres er svært positive. Kort avstand til biblioteket, og et tilfredsstillende innhold av både arbeidsplasser og samlinger, gjør at biblioteket i løpet av kort tid har fått store og fornøyde brukergrupper.

Den beste lokaliseringen av de nye bibliotekarealene vil være i området mellom Hovedbygningen og Gamle Kjemi. Her vil man kunne utnytte deler av dagens arealer, og man er nær det tunge studiemiljøet rundt sentralbyggene og elektro. En slik plassering av fellesfunksjonene vil ligge i den sentrale nord/sør-kommunikasjonsaksen på kampus og gi mulighet for å vitalisere det største (og eldste) uterommet på

Gløshaugen.

2 Oppnevning/mandat

Bibliotekdirektøren oppnevner følgende gruppe:

Seksjonssjef Hans Selberg (leder)
Seniorrådgiver Åge Søsveen
Førsteamanuensis Helge Solberg
Professor Peter Lindqvist
Universitetsbibliotekar Kjersti Lie

Seksjonssjef Arne Rønning, Teknisk avdeling, er konsulent for gruppen.
Sekretær Laila Røen er sekretær for gruppen

Mandat:

- Det skal utarbeides en visjon og en plan for et nytt Teknisk hovedbibliotek på Gløshaugen, med angivelse av hvilke funksjoner det skal inneholde, arealbehov og plasseringsforslag.
- Biblioteket skal dekke alle fagområder på Gløshaugen, som ikke inngår i Realfagbiblioteket.
- Planene skal ha en læringscentermodell som utgangspunkt.
- Trykte samlinger skal ha publikumstilgang. Tjenester fra fjernmagasin skal kompensere for deler av behovet for trykte samlinger i biblioteket.
- Bibliotekets rolle i nye undervisningsformer skal stå sentralt.
- Det skal dimensjoneres for plass til 60 bibliotektilsatte.

Stipulert arealbehov meldes Bibliotekdirektøren innen 8.februar 2002.

Endelig innstilling fra gruppen forelegges Bibliotekdirektøren innen 22.mars 2002.

3 Visjon

Med utgangspunkt i NTNUs sentrale visjon, skal et nytt Teknisk hovedbibliotek på Gløshaugen være:

- **Et fremtidsrettet bibliotek.** Et spesialfaglig og tverrfaglig akademisk informasjonscenter, som fremstår som en nasjonal ressurs innen informasjonskompetanse, teknikk og arkitektur. Her skal man ivareta hele spekteret av informasjonsorganisering og –formidling, fra de tradisjonelle papirbaserte samlingene til utvikling og presentasjon av multimediebaserte informasjonskilder.

- **Et inspirerende læringscenter.** En stimulerende, levende arbeidsplass for lærere og studenter, med støtte fra bibliotekpersonale og andre spesialressurser, og fokus på utvikling, utprøving og bruk av nye læringsmetoder og læringsressurser.
- **En engasjerende møteplass.** Studentenes og forskernes bibliotek. Et attraktivt og sosialt miljø hvor man på tvers av faglige skillelinjer kan utvikle sine kunnskaper og kreative egenskaper - og formidle de forskningsmessige resultater dette fører til.

4 Forutsetninger

Våre vurderinger er basert på behov som allerede i dag eksisterer i forbindelse med nye læringsformer, og nye behov som vil komme med kvalitetsreformen og teknologiske nyvinninger.

Vi har sett på utviklingen ved våre søsterorganisasjoner i Sverige og Danmark, så vel som utviklingen i Storbritannia. KTHB flytter inn i et nytt bygg i mars 2002, og DTV vil bli reorganisert etter en sentermodell i løpet av 2002. I England har man flere steder døgnåpne universitetsbibliotek etter læringscenter-modellen, med et vell av øvrige tilbud. Se kapittel 7 med vedlegg, for nærmere detaljer.

4.1 Lokalene

- Lokalene skal være best mulig tilpasset brukernes behov, og legge til rette for en optimal bruk av bibliotekets personal- og samlingsmessige ressurser.
- Sentral plassering på campus, så nær fagmiljøene som mulig.
- Biblioteket skal være oversiktlig, og lett å finne frem i.
- Biblioteket skal gi gode arbeidsforhold året rundt, med tilstrekkelig lys og luft.
- Biblioteket skal være fullt tilgjengelig også for brukere med funksjonshemninger.
- Fleksibel planløsning, som kan tilpasses endrede behov både hva angår studieformer, samlinger og nye hjelpemidler.
- Deler av lokalene skal kunne være tilgjengelige døgnet rundt, etter behov.
- Biblioteket skal gi mulighet for samlokalisering med annen ønskelig kompetanse og aktiviteter i henhold til læringscenterets behov.
- Lokalene skal tilfredsstillende alle krav til helse miljø og sikkerhet for både brukere og bibliotektilsatte.

4.2 Biblioteket/læringscenteret

Det er et mål at biblioteket/læringscenteret skal:

- være hovednode i et læringscenternett på Gløshaugen.
- tilby et arbeidsmiljø vel tilpasset brukernes behov og nye læringsformer.
- være nasjonalt kompetansesenter for informasjonsressurser innen teknikk og arkitektur.
- åpne for et samarbeide med fagmiljøene om nye læringsformer.
- anskaffe, organisere og formidle samlinger av trykte og elektroniske informasjonsressurser, i samarbeid med fagmiljøene.
- gi veiledning i bruk av ulike informasjonskilder og hjelp til anskaffelse av litteratur, både via veiledningsskranke og brukertilpassede kurs.

- presentere aktuell faglitteratur i åpne samlinger.
- formidle materiale fra lukkede samlinger og andre bibliotek etter behov.
- inneholde individuelle arbeidsplasser med differensiert skjerming mot støy og innsyn, herunder et større antall studieceller for forskning/studier.
- inneholde et større antall gruppearbeidsplasser, både i landskap og i grupperom.
- tilby arbeidsplasser med fast montert datautstyr i nettverk.
- tilby fast eller trådløs oppkobling for bærbare datamaskiner.
- tilby multimedieverksted med mulighet for kreativt arbeide med video, foto, publisering etc.
- inneholde kursrom og auditorium som kan benyttes i henhold til læringscenterets behov.
- tilby rekreasjonsområde med aviser og allmenne tidsskrifter.
- inneholde fleksible utstillings- og vrimlearealer og en bibliotek-café.

4.3 Forutsetninger for arealbehov

4.3.1 Areal for bibliotekets tilsatte

- **Kontorplass for 60 personer.** Dette omfatter Bibliotekdirektøren, personalet ved Personal- og økonomiseksjonen, Seksjon for utvikling og samordning og de enheter av Seksjon for teknikk og arkitektur som i dag holder til på Gløshaugen. Nødvendige arealer for en eventuell samlokalisering av andre fagmiljø vil komme i tillegg.
- **Nødvendig arbeidsareal/fellesareal ved siden av kontorene.** Alle bibliotekets arbeidsgrupper har behov for fellesareal. Spesielt nevnes innkjøp/katalogisering/klassifikasjon. Store mengder materiale passerer gjennom disse avdelingene.
- **Rekvisita/arkiv/lager.** Lokalt lager av rekvisita, og lokalt arkiv for personal- og økonomiseksjonen.
- **Post-/varemottak.** Store postmengder passerer daglig inn og ut av biblioteket. Ikke bare eksternt post, men også i stor grad intern transport, gjør at man trenger plass. Behovet for plass til mottak og oppbevaring av varer av forskjellig slag er også stort.
- **Prosjektrom.** Det forgår stadige utviklingsprosjekt innen biblioteket, spesielt innen EDB-drift.
- **Møterom.** Nødvendig for interne møter. Grupperom kan benyttes i tillegg.
- **Pause-/spiserom/WC/garderobe.** Dimensjonert i forhold til behovet med 60 tilsatte. Et sentralt, felles pause-/spiserom er viktig for god kommunikasjon med kolleger.
- **Lukket magasin.** Det er forutsatt at samlingene på Gløshaugen i all hovedsak skal være åpent tilgjengelige for publikum. Det vil allikevel alltid finnes spesielle samlinger som bør være lett tilgjengelige, men uten publikumsadgang. Hovedtyngden av litteraturen som ikke står i åpne samlinger forutsettes oppbevart i UBiTs felles fjernmagasin i Dora.

4.3.2 Publikumsareal

Fordelingen av arbeidsplasser etter type, og arealbehov for papirbaserte samlinger, vil lett kunne endres ut i fra de faktiske behov når biblioteket bygges.

- **Hylleplass til åpne samlinger.**

Det er her avsatt nødvendig plass til den litteraturen som av hensyn til brukerne bør stå i et bibliotek for teknikk og arkitektur. Behovet varierer sterkt fra fag til fag. Antallet hyllemeter i åpne samlinger er en meget usikker parameter. Anslaget vi har brukt er basert på antatt behov for biblioteket i årene fremover. Dette vil kunne endres betydelig, hvis en større del av tidsskriftene og bøkene anskaffes kun på elektronisk form.

- **Oppstillingsplass for nye tidsskrifter og dagens aviser.**

Dette er tenkt som et tverrfaglig utstillingsvindu hva publikasjoner angår. Antallet tidsskrifter på papir er en usikker fremtidsparameter. Fagområdene vil formodentlig oppleve forskjellig utvikling på dette feltet.

- **Utlåns-/veiledningsskranke, vringleområde, oppslagsterminaler, utstillingsareal.**

Området rundt bibliotekets inngangsparti og utlåns-/veiledningsskranke er tenkt innbydende, luftig, med sofagrupper og plass til utstillinger.

- **Kopimaskiner, scannere, AV-utstyr.**

Maskiner for egenkopiering, scanning, lesing av mikrofilm, og eventuelt bruk av video/DVD.

- **Stille lesesal.**

Opprettelsen av et trådløst nett har aktualisert behovet for stille leseplasser uten støy fra datamaskiner.

- **Spredte leseplasser.**

Her tenker man seg både plasser til oppslag i samlingene, gruppearbeidsplasser i landskap, og mindre grupper med individuelle arbeidsplasser.

- **Dataarbeidsplasser.**

Antall studieplasser med fastmontert datautstyr vil være avhengig av i hvilken grad fremtidens studenter forutsettes å ha egen bærbar maskin. Med en økning i antallet bærbare maskiner og trådløst nett, vil antallet stasjonære maskiner kunne reduseres betydelig. I alle tilfeller vil det være behov for et større antall arbeidsplasser hvor datautstyr kan benyttes.

- **Studieceller til forsknings- og studieformål.**

Gruppen ser behov for et relativt stort antall skjermede enkeltarbeidsplasser, som kan disponeres over kortere eller lengre tid.

- **Grupperom.**

Ved et læringscenter vil det være behov for rom til gruppearbeid, møter (herunder også interne møter) og seminarer - og som i tillegg kan brukes til mindre eksamener på Gløshaugen. Vi foreslår en romstørrelse med inntil 10 arbeidsplasser. Det bør være mulig å slå sammen flere rom til større lokaler etter behov. Dette vil øke bruksmulighetene betraktelig.

- **Kursrom.**

Dagens og fremtidens bibliotek/læringscenter vil ha behov for å kurse både sine ansatte og sine brukere. Senterets kursressurser bør bli et selvsagt alternativ for fagmiljøet.

- **Auditorium.**

Et auditorium av middels størrelse, fristilt fra vanlig undervisningsturnus, vil kunne brukes både til

undervisning av større grupper i henhold til læringscenterets behov, og til seminarer, populærvitenskapelige foredrag etc.

- **Multimedieverksted.**

Kreativt

arbeid - med bl.a. video, foto, publisering - kommer inn som et aktuelt behov innen stadig flere fagområder. Profesjonelt datautstyr, og nødvendig veiledning i bruken av dette, bør stilles til rådighet her.

- **Bibliotek-café.**

Læringscenteret skal være et attraktivt sted å arbeide, og en møteplass på campus - et sted der studentene kan tilbringe store deler av arbeidsdagen utenom timeplanfestet undervisning. Mulighetene for tverrfaglig kommunikasjon øker under slike forhold.

- **Garderøber/WC.**

Nødvendig areal sett i forhold til læringscenterets inntil 1100 arbeidsplasser.

Samlokalisering med andre fagmiljø. For å realisere læringscenterets fulle potensiale kan det være interessant å samlokalisere pedagogisk kompetanse og IKT-faglig kompetanse i senteret.

5 Arealbehov

Areal for bibliotekets tilsatte (netto):

Kontorplass for 60 personer. Varierende størrelse etter behov. Snitt 11 kvm	660 kvm
Nødvendig arbeidsareal/fellesareal ved siden av kontorene	400 kvm
Rekvisita/arkiv/lager.	50 kvm
Post-/varemottak.	100 kvm
Prosjektrum	30 kvm
Møterom	60 kvm
Pause-/spiserom/WC/garderobe.	100 kvm
Lukket magasin	300 kvm

Sum internt areal (netto): 1.700 kvm

Publikumsareal (netto):

Hylleplass til åpne samlinger (ca.12.000 hm) Statsbygg norm 5,4hm/kvm	2.200 kvm
Oppstillingsplass for nye tidsskrifter , og dagens aviser	200 kvm
Utlåns-/veiledningsskranke , vrangleområde, oppslagsterminaler, utstillingsareal.	300 kvm
Kopimaskiner, scannere, AV utstyr	100 kvm
Stille lesesal , 150 plasser á 1,4 kvm	210 kvm
Spredte leseplasser , 100 stk.	140 kvm

Dataarbeidsplasser. 300 plasser á 1,5 kvm:	450 kvm
Studieceller til forsknings- og studieformål. 50 plasser á 4 kvm:	200 kvm
Grupperom. 50 rom á 15 kvm. Inntil 10 arbeidsplasser pr.rom	750 kvm
Kursrom. 2 stk; 1 á 80 kvm, 1 á 40 kvm, vrimleareal 30 kvm	150 kvm
Auditorium m. plass til 150 personer.	150 kvm
Multimedieverksted for kreativt arbeide med f.eks. video, foto, publisering etc.	100 kvm
Bibliotek-café.	200 kvm
Garderober/WC	150 kvm

Sum eksternt areal (netto): 5.300 kvm

Sum internt og eksternt areal (netto): 7.000 kvm

Med en brutto/netto faktor på ca.1,3 gir dette et brutto arealbehov på ca. 9.000 kvm

---

I tillegg:

Areal for samlokalisering av personale og/eller virksomhet av type IKT, pedagogisk utvikling, fjernundervisning, etter- og videreutdanning etc.

6 Plasseringsalternativ

Gløshaugen er forholdsvis tett bebygget i dag. Det er derfor ganske få aktuelle plasseringsalternativ for et nytt bygg.

Hvis man kan få til en utbygging i forbindelse med nåværende lokaler i Hovedbygningen, kan man se for seg et gjenbruk av ca. 2.500 kvm av de arealene biblioteket disponerer i dag.

Utbygging av dagens bibliotek på baksiden av Hovedbygningen er i utgangspunktet utelukket, fordi Hovedbygningen slik den står i dag er fredet. Planleggingsgruppen vil allikevel foreslå en plassering i dette området, nettopp på grunn av premissene for denne fredningen.

Fredningen er en del av et prosjekt som Riksantikvaren kalte "Det 20. århundres arkitektur". Her var hensikten å vise et representativt utvalg av bygninger som dokumenterte at det hadde skjedd en utvikling av arkitekturen i perioden og hvordan den kom til uttrykk. Hovedbygningen ble valgt fordi bygningen er satt sammen av byggetrinn fra 1910, 1914, 1947 og 1963 - noe som vises særlig godt på baksiden av bygningen.

Gruppen mener at enda et byggetrinn på baksiden av bygningen, eventuelt med en mindre utbygging av grøntområdet, er helt i tråd med formålet med Riksantikvarens prosjekt; å vise at det har foregått en utvikling og at det kan være både hensiktsmessig og estetisk berikende med en ytterligere påbygging på og rundt Hovedbygningen. Både lokaliserings- og bygningsmessig vil en slik plassering understreke

læringscenterets idé som en sentral felles ressurs.

En endelig utforming av bygningsmassen må fremkomme som et resultat av en arkitektkonkurranse. Gruppen ser allikevel for seg ulike løsninger, for eksempel et lavt glassbygg på deler av grøntområdet med én etasje over bakken og to under. En atriumsløsning i midten kan skaffe lys til de to underetasjene. Et slikt nytt bygg kan knyttes til dagens lokaler i Hovedbygningen ved en underjordisk forbindelse. Det er også mulig å utvide den eksisterende bygningskroppen med et bygg i samme stil. Under alle omstendigheter må en søke å beholde følelsen av et stort rom mellom de eksisterende bygningene rundt dagens grøntareal.

En slik plassering av fellesfunksjonene vil ligge i den sentrale nord/sør-kommunikasjonsaksen på campus og gi mulighet for å vitalisere det største (og eldste) uterommet på Gløshaugen.

Andre alternativ:

1 Professor emeritus Robert Esdaile presenterte i 1987 en plan for et nytt bibliotekbygg i enden av Dødens dal. Arealet ved siden av geologi-bygningen er et aktuelt alternativ også i dag, selv om det ligger noe perifert i forhold til de sentrale fagmiljø. Her er det plass nok, uten at man angriper idrettsplassen i selve dalen. Området har tidligere vært uaktuelt til byggeformål grunnet en gammel plan om vei i området. Denne veien er nå tatt ut av de kommunale planer, men området må omreguleres da det nå er forutsatt bevart som grøntområde.

2 Det tredje - og minst aktuelle - alternativet, er et bibliotek i Hesthagen. Dette blir liggende alt for fjernt fra fagmiljøet, og studentenes hverdag, og kan ikke anbefales.

7 Vedlegg

Referanser, løsninger ved andre bibliotek

7.1 Danmarks Tekniske Videncenter

Ved Danmarks Tekniske Universitet (DTU), foretar man pr. 1.1.2002 en reorganisering av Danmarks Tekniske Videncenter (DTV). Det nye videncenteret omfatter fire sentre med hver sine faglige mål og oppgaver:

Center for Didaktik og Metodeudvikling (CDM), som er det sentrale element i DTUs kvalitetsutvikling av undervisning og utdanning. CDM skal formidle inspirasjon og viten, basert på egen forskning og samarbeide med andre universiteter.

Learning Resources Center (LRC), står for informasjonsformidlingen ved DTV. Herunder ligger oppgaven som nasjonalt teknisk vitensenter, kursformidler, samt rådgivning og etterutdanning innen IKT-verktøy for lærekrefter både ved universitetet og eksternt.

Center for Viden Teknologi (CVT), utvikler IKT-baserte system og tjenester for vitenskapelig informasjonsformidling og kommunikasjon. Senteret tar videre på seg utviklingsprosjekt både for DTU og eksterne parter.

D'ARC - DTU's analysesenter - utfører forskningsanalyser, forskningsregistrering og benchmarking etc, til bruk for både universitetets forskningsledelse og eksterne rekvirenter.

Reorganiseringen medfører en omdisponering/ombygging av lokalene til det tidligere DTV.

Papirbaserte samlinger av bøker og tidsskrifter blir plassert i et åpent magasin i kjelleren. Dagens foyer-område blir et døgnåpent databar-lignende miljø basert på enkle klienter. Her vil også utlån fra samlingene foregå. Et nåværende åpent atrium vil bli overbygget med en glasspyramide. Her skal det bli café-miljø for studenter, kursdeltakere etc. Herifra blir det også lyssjakter til det åpne magasinet i kjelleren. Første etasje - for øvrig - blir IT studentbibliotek (avansert databar), inklusive studieceller for enkeltpersoner og grupper.

Annen etasje blir innredet som undervisnings- og samarbeidsområde for DTV, CDM og LRC. Etasjen blir et arbeidsområde for ansatte ved DTU.

Tredje etasje vil få studieceller for enkeltpersoner, leseplasser og lysavskjærmede arbeidsplasser.

Ombyggingen er planlagt ferdig innen julen 2002.

For nærmere informasjon, se: http://www.dtv.dk/new/news/2002/1_d.htm

7.2 KTHB

KTHB (Kungliga Tekniska Högskolan, Biblioteket) i Stockholm, flytter i mars 2002 inn i et nytt hensiktsmessig bygg, basert på en læringscenter tankegang. Bygningen inneholder 10.000 hyllemeter litteratur, et stort antall studie- og leseplasser, elektronisk informasjonssentrum, 100 datamaskiner for publikum, KTH learning lab, egen avdeling for språk og kommunikasjon, café og utstillingsarealer m.m.

Visjonen for det nye KTHB er som følger:

KTH behöver ett levande bibliotek, en mötesplats för forskare och besökare, en pedagogisk resurs för lärare och studerande och en god studiesocial miljö för teknologerna (Biblioteket - ett kunskapens hus vid KTH, 1992.)

KTHs bibliotek skall vara:

Akademiskt informationscentrum - Mötesplats på campus - Det elektroniska biblioteket - Studenternas bibliotek - Det pedagogiska biblioteket - Ett kompetenscentrum för teknisk vetenskaplig information - Ett resurscentrum för forskning - En stimulerande studiemiljö - Ett bibliotek centralt placerat på campus - En attraktiv entré till högskolan för externa besökare - Ett levande bibliotek - En spännande arbetsmiljö

Innholdet i det nye senteret består av:

Det nye KTHB ska bli det tekniskt mest avanserede biblioteket i Sverige, genomsyrat av IT. Biblioteket kommer att vara ett hybridbibliotek, med den traditionella oppgiften att tillhandahålla material i tryckt form, och den nya oppgiften att ge tillgang till material i elektronisk form.

Det bör skapas en samlad resurs på KTHB for utvekkling av metoder inom pedagogik, bibliotek, kommunikation og informasjonsteknik - ett Elektronisk Informationscentrum med IT-lab, multimedialab.

Føljende funksjoner skisseras for centret:

Reguljær anvendning i KTHs utbildning, særskilt viktig vid kursmoment med høga krav på informationsresurser

Test-site for nyutvecklade tillämpningar av anvandarorienterad informasjonsteknik

Helpdesk-verksamhet for kunder till bibliotek og informasjonsservice

Samverkan med "Teknologers datorkraft"

Leverantör av nätbaserade biblioteks- og informasjonstjänster till KTH og externa anvandare

Fortbildning av högskolans lärare i metoder, teknik og sökstrategier for datorbaserad informasjonssökning

Moment i högskolans fort- og vidareutbildning - Basresurs vid distansutbildning

Möjlighet att ge stöd till institutionernas e-publicering

Print-on-demand med utskrift og enklare bindning (vid repro og bokbinderi)

7.3 Learning Centre - Sheffield-Hallam University

I Storbritannia har Library Learning Centre idéen fengyet flere steder. Spesielt ved Sheffield-Hallam University har man fått til et konsept som har vakt internasjonal interesse.

Læringscenteret opererer på alle universitetets tre campuser, og har totalt 1.950 studieplasser, hvorav 572 med stasjonært datautstyr. Hovedenheten - Adsetts Centre - er på 11.000 kvm, og har 1.600 studieplasser. Omtrent halvparten av universitetets vel 20.000 studenter er innoim læringscenteret hver dag. Integret i en organisasjon finner man universitetsbibliotek, mediaproduksjons grupper, brukerorientert databehandling og Learning and Teaching Institute.

The Adsetts Centre opened to the public on 9th September, 1996.

It brings together library services, an extensive range of

electronic information services and open access PC facilities which provide access to software packages, including computer-assisted learning, electronic mail and word processing. Adsetts Centre was designed to leave behind the concept of the traditional library, so creating a building which will support the university's needs well into the 21st century. The world of higher education is changing, and there are two significant areas in this world that will affect us. Increasingly, we are dealing with developments in information technology, which will have an important role to play in our work. In addition to exploiting new technology, we are seeing new approaches to teaching and learning, as students are keen to develop the skills that employers are seeking in their recruits. Developing these new approaches demands a different kind of integrated learning environment, with specialist staff.

The Adsetts Centre integrates books, up-to-the-minute electronic information, state-of-the-art computing facilities, media production facilities and specialists in information and learning technologies. The University's Learning and Teaching Institute has also been integrated into this building. We believe that we are unique amongst universities, not just British but internationally, in seeking to bring together such a range of facilities in a single building.

For nærmere studier av innhold og funksjoner - gå til: <http://www.shu.ac.uk/services/lc/>